

កម្រងឯកសារអំពី

កេរ្តិ៍បរិស្ថានដំណាំស្រូវក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
ការកំណត់ក្រុមដីស្រែ

លក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់ពូជស្រូវមិនឆ្លុះ ១០ ពូជ
វិធីសាស្ត្រសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជស្រូវ

អរម្ភកថា

ឆ្នាំ ១៩៩៥ ជាឆ្នាំដែលប្រទេសកម្ពុជាផលិតស្រូវបានគ្រប់សេចក្តីត្រូវការក្នុងស្រុក និងមានអតិរេកប្រមាណ ៥ សែនតោន បន្ទាប់ពីកសាងប្រទេសចេញពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ អស់រយៈពេល ១៥ ឆ្នាំ។ ចាប់ពីពេលនោះមក អតិរេកស្រូវបានកើនកាន់តែច្រើនឡើងវិញរហូត ដល់ប្រមាណ ៣,៧ សែនតោនសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១១ ជាមួយនឹងការកើនទិន្នផលពី ១,៦៥ តោន តាមឆ្នាំ ១៩៩៥ ទៅ ២,៩២ តោន តាមឆ្នាំ ២០១០។

យោងតាមកំណើនអតិរេកនេះ និងស្របតាមតម្រូវការអង្ករក្នុងពិភពលោកកាន់តែ កើនឡើងជាលំដាប់ កាលពីថ្ងៃទី ១៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១០ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានប្រកាស ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវ ឯកសារគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំចេញអង្ករ ក្នុង គោលបំណងប្រែក្លាយអង្ករឱ្យទៅជា មាស ស ពិតប្រាកដរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ អនុវត្ត តាម ឯកសារគោលនយោបាយ នេះ និងដោយមានការឯកភាពពី រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានផ្សព្វផ្សាយ និងជំរុញឱ្យកសិករប្រើប្រាស់នូវពូជស្រូវចំនួន ១០ ពូជ ក្នុងចំណោមពូជស្រូវចំនួន ៣៨ ពូជ ដែលវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ កសិកម្មកម្ពុជាបានបញ្ជាញជូនកសិករប្រើប្រាស់នាពេលកន្លងមកនេះ។

លទ្ធផលទាំងអស់នេះ បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ អំពីការទទួលស្គាល់របស់ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាពិសេសរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល លើសមិទ្ធផលនៃកិច្ច ស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃអង្គភាពជំនាញរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងការគាំទ្រ និងចូល រួមក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ផលិតកម្មដំណាំស្រូវនៅកម្ពុជាពីដំណាក់កាលដំបូងអភិវឌ្ឍន៍នានា ជា ពិសេស អូសអេដ (AusAID) វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវដំណាំស្រូវអន្តរជាតិ (IRRI) ព្រមទាំង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា។

អនុវត្តតាមតួនាទី និងដើម្បីឱ្យកសិករ ព្រមទាំងអ្នកពាក់ព័ន្ធកាន់តែងាយជ្រើស រើសពូជស្រូវ និងប្រើប្រាស់ដីឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមពេលវេលា និងប្រភេទដីស្រែរបស់ខ្លួន វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា បានរៀបចំកម្រងឯកសារនេះឡើង។ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា សូមថ្លែងនូវអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដែលបានឧបត្ថម្ភថវិកា សម្រាប់ការបោះពុម្ពកម្រងឯកសារ នេះ ចែកចាយជូនដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១

បណ្ឌិត អ៊ុក ម៉ាកាវ

នាយក វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

មាតិកា

	ទំព័រ
វិទ្យាស្ថាន	
៧៤ អន	
សាធារណៈ	
កសិករ	
១៧១១	
រក្សាសិទ្ធិ	
ដោយវិទ្យា	
ប្រអប់ស្រូវ	
ផ្លូវជាតិលេខ	
ទូរស័ព្ទ	
ទូរស័ព្ទ	
គេហទំព័រ	
លេខៈ ១១	
ចំនួន ១	
ចំណាត់ថ្នាក់ស្ថានភាពដីស្រែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា.....	១
វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញសម្រាប់កសិករធ្វើការកំណត់ក្រុមដីស្រែរបស់ខ្លួន.....	២
ពូជស្រូវ-ជលសារ.....	៤
ពូជស្រូវ-អ៊ីដ្រូប្លង់.....	៩
ពូជស្រូវ-សែនពិដោរ.....	១០
ពូជស្រូវ-ផ្ការដួល.....	១១
ពូជស្រូវ-ផ្ការដេង.....	១២
ពូជស្រូវ-ផ្ការមៀត.....	១៣
ពូជស្រូវ-ផ្កាថ្មនៃសែនសរ.....	១៤
ពូជស្រូវ-កំងង់យ.....	១៥
ពូជស្រូវ-ខាង.....	១៦
ពូជស្រូវ-ខាង.....	១៧
វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញសម្រាប់កសិករធ្វើការសម្រិតសម្រាំងគ្រាប់ពូជ.....	១៨

ម.ណ.ប.ក AIDOC

Code: 258-001

Date: _____

Donated by: _____

កាឌី:

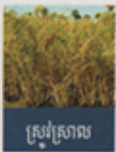
ចំណាត់ថ្នាក់ស្ថានភាពដីស្រែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ការស្គាល់ឲ្យបានច្បាស់អំពីស្ថានភាពដីស្រែ ជួយឲ្យកសិករជ្រើសរើសប្រភេទទ្រព្យស្រូវយកមកដាំដុះបានត្រឹមត្រូវ និងទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់។ តាមរយៈស្ថានភាពដីជម្រាល របបទឹក ស្រោចស្រព និងជម្រៅទឹកដក់ក្នុងស្រែ ដីស្រែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានបែងចែកជា ៤ ប្រភេទសំខាន់ៗ (រូបភាពទី ១) ដូចខាងក្រោម ៖

១. ស្រែខ្ពង់រាប

គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានសណ្ឋានជម្រាលខ្លាំង និងមធ្យមហើយ ដែលមិនដក់ទឹក និងមិនមានស្រទាប់បាតនង្គ័ល។ ដំណាំស្រូវដែលដាំដុះនៅក្នុងក្របស្រែស្ថាននេះគឺជាស្រូវចម្ការ ដែលមានប្រព័ន្ធឫសចាក់ប្រើទៅក្នុងដីដើម្បីស្រូបយកទឹក និងសារធាតុចិញ្ចឹម។

ស្រូវស្រាល

២. ស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង

គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានសណ្ឋានជម្រាលខ្សោយ និងមានស្រទាប់បាតនង្គ័ល បណ្តាលឲ្យមានដក់ទឹកជាប់ជាប្រចាំអាណាហ្វេតដល់រយៈពេល ០១ ខែ ដែលជាទូទៅមានក្នុងខែ តុលា ដោយសារទឹកភ្លៀង របបទឹកទន្លេ និងបឹងធំៗ។ យោងតាមស្ថានភាពនេះ ស្រែដែលបិតក្នុងតំបន់ទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀងនេះ ត្រូវបានបែងចែកជាបួនប្រភេទទៀតគឺ៖

ស្រូវកណ្តាល

២.១. **ស្រែលើ** គឺសំដៅដល់ដីស្រែណា ដែលមានទឹកដក់ជម្រៅជាមធ្យមពី ៥ ទៅ ២០ ស.ម ក្នុងរដូវវស្សា ហើយស្រកអស់ពីក្នុងស្រែបន្ទាប់ពីរំពឹងភ្លៀងក្នុងរយៈពេលប្រហែល ១០ ថ្ងៃ។ តាមស្ថានភាពដី និងទឹកក្នុងស្រែលើនេះ ពូជស្រូវដែលសមស្របបំផុតនោះ គឺជាប្រភេទទ្រព្យស្រូវណា ដែលរចនាផ្កាមុនពាក់កណ្តាលខែ តុលា ឬចុំក្នុងកំឡុងពេលពីថ្ងៃទី ៥-១៥ ខែ វិច្ឆិកា។ ដូច្នោះ ពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវ ដែលមានអាយុកាលខ្លីជាង ១២០ ថ្ងៃ និងមានកម្ពស់ពី ៩០ -១២០ ស.ម ដូចជាពូជស្រូវ សែនពិសេស ជលសា និងស៊ីអិល២ ជាដើម គឺសមស្របបំផុត។

ស្រូវខ្ពង់